

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 4. Catechumenorum antiquitas ostensa, deque illorum figuris, & cur
in Ecclesia instituti sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](#)

Catechumenorum antiquitas ostensa; de quæ illo-
rum figuris; & cur in Ecclesia insi-
tuti sint.

CAP. IV.

DE antiquitate tamen dubitate nemo po-
test, quin fides illa, quam B. Petrus A-
ctor. 2. Centurioni explicavit, vel quam * Aet. 8.
Philippus Eunuchum docuit, priusquam bap-
tismatis mysteria conficerentur, ad catechu-
menorum consuetudinem indicandam, at-
quæ exprimendam pertineat. Etenim Simeon
Metaphrastes de reb. gest. & consummat.
S. Cornel. Centur. cap. 2. cùm eius baptismum
refert. ita inquit: cùm ei autem obuiam processi-
set Cornelius, & procidisset ad eius pedes, erigit
eum Petrus, dicens: ego quoque sum homo, deinde
cùm in eo seminasset verbum pietatis, & in ani-
mis eorum, qui consuenerant postquam vidit spiri-
tus gratiam ad eos aduolantem, & baptismum
precipientem, eos ducit ad veritatem; & bap-
tismo initiat. Multis præterea alijs locis A-
postolos, antequam baptismi lauacro tin-
gerent, sacra catechesi rerum diuinarum ig-
natos erudisse, planum est. In Actis enim
SS. Processi, & Martiniani, quæ Laurentij
Surij industria, & labore ex antiquis Ms. co-
dicibus in unum congesta sunt, legimus, S.
Petrum, adhuc in carcere constitutum, cùm

P iii

230 De Antiq. Bapt. rit. ac Cat.
ab eis rogaretur, ut baptismalibus sacra-
tiare vellet, prius diuinæ naturæ personæ
qua fidei summa sunt, exposuisse: cumdi-
eur: credite in Deum Patrem omnipotentem,
in Dominum nostrum Iesum Christum Filium
unigenitum, & in spiritum sanctum. tun-
nes abiecerunt se ad pedes Apostolorum, rigu-
nt baptismum ab eis perciperent. at vero bea-
tus Apostoli orauerunt Deum, orationeque expla-
beatus Petrus in Monte Tarpeo, signum crucis
pressit in eadem custodia, atque eadem horam
narrunt aquæ e monte: baptizatique sunt be-
processus, & Martinianus à beato Petro App.
Et Optatus Mileuitanus lib. 5. cont. Parme
exponens verba Sancti Pauli ad Corinthios
plantauit, Apollo rigauit, primum ad Corinthios
näm catechesim, alterum ad ipsum bap-
tum refert his verbis: propter tumorem
strum, quo in vos intumescitis, increpat Corinthios
beatissimus Paulus: in se, & Apollo al-
teri corporis conformat, ne alter in alterum
quit) intumescat. Ut ostenderet, quia hoc non
sacramentum baptismatis Dei est, ut illuc sibi
hil vindicet operarius, sic ait: Ego plantauit,
Apollo rigauit. Id est, de Pagano catechumenum
ei, id est catechumenum baptizauit. S. quoque
Anselmus Apostoli verba ad Heb. 6. non rufi-
ficientes fundamentum pœnitentie ab operi
mortuus, & fidei ad Deum: baptismatum, doctri-
nae impositionis quoque manum, in hanc sententiam
explicauit; cum diceret: doctrina, qua in
ordine tradita est vobis per symbolum, & inter-
gem dominicam, ut has iterum incipiatis inde

Quamobrem optimo iure Author Constit.
Apostol. lib. 2. cap. 45. catechesis vsum E-
piscopis p̄cepit, dicens: idem fac tu Episco-
pe; sed, quemadmodum gentilem per lauacrum
recips, post eius institutionem; ita hunc per ma-
nuum impositionem, ut per p̄nitentiam purga-
tum, omnibus pro eo rogantibus, in pristinum sta-
tum restitues. Et lib. 6. cap. 18. catechumenos
post institutionem baptizate. Item lib. 7. cap. 39.
qui in sermone pietatis instituendus est, erudiatur
ante baptismum cognitione Dei ingeniti: instruatur
etiam notitia Iesu unigeniti: & fide de spiritu
sancto: discat variarum creaturarum ordinem, pro-
videntia seriem: erudiatur, cur mundus conditus
sit, &c. hoc, atque huiusmodi discat in catechesi,
quia ad baptismum accedit. Verum idem quoquā
a Domino tūm figuris, tūm apertis p̄cep-
tionibus significatum esse, ex Ecclesiæ scrip-
toribus animaduertimus. Quod enim Matth.
28. Apostolis traditum est, vt omnes gentes
docerent, & baptizarent; & Marc. 16. Chri- Catechu-
stus fidem baptismati p̄posuit, huius ca- menorū
techesis argumentum fuisse, Rabanus Mau- vlus à Chri-
rus lib. 1. de instit. Cleric. cap. 25. osten- to Domi-
dit. Et lutum, quod ipse Iesus Ioan. 9. super
cæci nati oculos posuit, antequām illum ad
aquas Siloe mitteret, eiusdem consuetudinis
figuram, & similitudinem gessisse, idem Raba- Catechu-
nus ibidem exposuit, dicens: ante baptismum, menorū
catechizandi debet in hominem peruenire officium, figura.
ut fides primus catechumenus accipiat rudimentum.
Nam in Euangelio secundum Matthæū legitur, quod
post resurrectionem Dominus Apostolis p̄ceperit,

P. iiiij

ut in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti
cerent, & baptizarent omnes gentes, id est, pa-
sionem Dei illis insinuarent, & sic credentes in
missionem peccatorum baptizarent. Hinc est, quod
secundum Marcum idem Dominus legitur pro-
fuisse fidem baptismati: cum ita dixit: qui credidit,
& baptizatus fuerit, saluus erit, qui vero non credi-
derit, condemnabitur. Et Ioanne teste, prius ipse
cæcini oculos luto ex sputo facto superlinuit, &
sic ad aquas siloe misit, quia prius debet baptizan-
dus fide Incarnationis Christi institui, & sic ad ap-
tissimum iam credulus admitti. Altera etiam ca-
techumenorum figura ab ijs expressa fuit, quod
S. Ioannes, ut vita prioris penitentie, baptizau-
vit, qua de re non est quod plura à nobis de-
cantur: cum Idori Hispalensis testimonium
in promptu sit: puto autem, (inquit lib. 2. deo-
rig. offic. cap. 2.) omnes à Ioanne baptizati in
intentione cathecumenum prætulisse figuram. Quod
si lectores animaduertent, facile intelligen-
ti etiam à Patribus longo temporum ordine in-
significatum, & seruatum. ut interim omitti-
mus loca tūm S. Dionysij Areopagite lib. de
Eccles. Hierarch. cap. de bapt. ei exponitrati-
nem perfectam, qua ad Deum accedendum q-
tūm Martyrij S. Calixti Papæ apud Sur. cer-
chisimo instructam baptizavit domum eius: tūm
vita S. Marcelli Papa eodem Surio collecto-
re: eadem hora allata est aqua, & catechizavit
eum: tūm Cyrilli Hierosolymitani catechis-
tag. quātam vobis dignitatem contulerit Di-
onysius, ab ordine chatechumenorum ad fideles tra-
nsit, Paulus Apostolus assistens dicit: tūm S. Ba-

Altera ca-
techumen-
orum fi-
gura.

Catechu-
menorum
vium etiā
Pater do-
cuerunt.

Sicut etiam 1. de bapt. sciendum est, quod primus docere, & instruere oporteat, atque ita demum preclarissimo baptismate rite instruendum dignari: & Catecumeni paulo post: ante baptismum instruatio premittitur. meni fueda est, & primum, que doctrinam, & disciplinam runt etiam infantes, & impedirent, remouenda: tum S. Augustini lib. 8. pueri. confess. ubi iubatus est primis inst. actionum sacramentis, non multo post etiam nomen dedit, ut per baptismum regeneraretur: & alia id genus multa in quibus catechesis mentionem fieri, facile appareat. Quantum vero baptismi naturae, ac dignitati consentaneum fuerit, ut in Ecclesia catechumeni instituerentur, aperta quidem ratione S. Augustinus lib. de ver. & fal. penit. demonstrauit, dicens: ob hoc sunt catechumeni in Ecclesia constituti: ut, dum baptismum expectant, unde iure peniteant, habeant. Et S. Anselmus in cap. 3. Matth. B. Clemens, & quidam alijs sancti Willib. qui turpiter vixerant, & conuersi baptizari volebant, sepe diei abstinentiae, vel etiam plures ad preparationem in ungebant. unde adhuc in catechumenis aliquod spatium ante baptismum præstituitur, ut illos parntear. Quare nos in ea explicanda longiores non erimus: ne inania, & superuacanea scripsisse videamur.

Etiā infantes inter catechumenos
relatos esse.

C A P. V.

Equitur nunc, ut, qui inter catechumenos referentur, explicemus. Cuius argu-